

În fine, trebuie menționată metoda analitică utilizată de Slawski în alcătuirea articolelor: autorul dă etimologia fiecărui cuvânt în parte și se pare că această metodă este preferabilă aceleia de strângere a tuturor cuvintelor obținute de la același radical într-un singur articol, pe familii deci.

Derivatelor li se acordă în dicționarul lui Slawski un spațiu relativ redus. Acesta ar fi un motiv pentru care criteriile de alegere a derivatelor să fie foarte stricte. În introducerea autorul recunoaște că alegerea derivatelor este mai mult sau mai puțin subiectivă, dar că s-a condus după trei principii: vîrsta derivatului, sfera lui de întrebuintare și interesul prezentat de formația respectivă. Dacă în general criteriile amintite sînt respectate, tratarea derivatelor dă naștere la un alt gen de probleme. Astfel, dacă putem fi de acord cu autorul cînd înglobează verbul *cenic* la subst. *cena* (pentru că se păstrează sensul: *cena* «preț» și *cenic* «a prețui, a valora»), sîntem îndreptățiți să fim surprinși cînd *calówać* «a săruta, a îmbrățișa» este trecut sub *caly* «întreg». În alte cazuri, fără a fi însă vorba de un derivat, Slawski dă sub titluri deosebite, forme ale aceluiași cuvînt: *być* (a fi), *jestem* (pers. 1 ind. prezent), *bedę* (forma de viitor a aceluiași verb). Alteori Slawski procedează însă bine, de ex. cînd separă substantivul *bitwa* «luptă» de verbul *bić* «a bate» (în Brückner, *bitwa* este trecută ca o simplă formă a lui *bić*).

Probleme deosebite pun și neologismele față de care autorul, mai ales în primele caiete, a avut o atitudine mult prea selectivă. În criticile aduse dicționarului lui Slawski s-a insistat în mod deosebit¹¹ asupra absenței unor termeni ca *agrest* «agrișe, coacăze», *aloes* «sabur», *armata* «tun», *aksamit* «catifea», *bandera* «pavilion», împrumuturi care datează încă din sec. al XVIII-lea. Cum însă dicționarul lui Slawski apare în caiete înainte de a se reuni în volum și autorul profită de criticile aduse, luînd în considerație observațiile făcute în legătură cu contingentul slab de neologisme prezent în dicționarul său, în ultimele caiete pot fi semnalate mult mai rar lipsuri ca cele de mai sus (totuși, de ex. remarcăm în ultimul caiet absența unor termeni de tipul: *kadet*, *kabaret*, *kadryl*, *kabina*).

Pentru a ne putea da seama în mod concret în ce măsură Dicționarul etimologic al lui Fr. Slawski a depășit dicționarul similar al lui Brückner, vom spiciu cîteva exemple:

Astfel, dacă la cuvîntul *jeziro* «lac» Brückner citează numai formele lit. *ežeras* și prus. *azaran*, Slawski îmbogățește mult lista cu forme din alte limbi slave: ceh *jezero*, slovac. *jazero*, luzacian de jos *jazor*, dial. *jazoro*, vechi *jezero*, luzacian de nord *jězor*, *jězoř*, rus *ózero*, dial. *ózer*, *ezero*, *lezero*, ucr. *ozero*, bielor. *óžera*, srb. *jězero*, slovenă *jězero*, *ježero*, dial. *jézer*, *jezera*, blg. *ézero*, v. sl. *jezero*, rar *jezer*. (I se poate obiecta însă lui Slawski că, atunci cînd citează forme dialectale nu precizează despre care dialect anume este vorba). Etimologia cuvîntului *hurt* «vinzare sau cumpărare en-gros», tratată simplu de Brückner («din germ. *Hürde*, *Schaffhürde*» vechi *hurt*, despre «locul de noapte pentru oi»), apare mult precizată la Slawski: «din medio-germ. de sus *hurt*, medio germ. *hurt*, *hort*, azi germ. *Hürde* «îngrăditură împletită pentru oi (țarc)», *hürden* «a mîna oile la țarc»—înrudit din vechime cu cuvintele germ. v. pr. *korto* «crîng, pădure împrejmuită» Trautmann BSW 146). Primul sens «îngrăditură împletită pentru oi» (abstract) «averea (cuiva) cireadă, turmă» (compară cu evoluția sensului cuvîntului *bydło* «turmă» «în general, tot împreună»). Discutarea cuvîntului este însoțită de o bibliografie amănunțită: cf. Karłowicz *SWO* 219, Malinowski *Rozprawy* XVII 67—68, Korbut *PF* IV 503, Berneker *SEW* 379, Brückner *SE* 174, Vasmer *REW* 322». Tot pe linia precizării etimologiei se poate compara cuvîntul *kaplica* «biserică mică» în cele două dicționare. Brückner îl derivă din lat. *capella* prin intermediul ceh. *kapla*, *kaple* și

¹¹ Vezi de exemplu recenzia lui Kurýłowicz, loc. cit., p. 67.